Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0065

Accesul public la documente – raport 2022-2024

Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2026 referitoare la accesul public la documente – raport privind perioada 2022-2024 (2025/2137(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolele 1, 9, 10, 11 și 16,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolul 15,

– având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (Carta), în special articolele 41 și 42,

– având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei[1],

– având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1367/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 septembrie 2006 privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele Uniunii, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului[2],

– având în vedere propunerea Comisiei din 30 aprilie 2008 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (COM(2008)0229),

– având în vedere propunerea Comisiei din 21 martie 2011 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 privind accesul public la

---

1 JO L 145, 31.5.2001, p. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj.
2 JO L 264, 25.9.2006, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1367/oj.

documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (COM(2011)0137),

– având în vedere poziția sa în primă lectură din 15 decembrie 2011 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei[3],

– având în vedere comunicarea Comisiei din 11 februarie 2025 intitulată „Programul de lucru al Comisiei pentru 2025” (COM(2025)0045) și anexele la aceasta, precum și intenția exprimată în ea de a retrage propunerile (COM(2011)0137) și (COM(2008)0229) de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei,

– având în vedere Decizia (UE) 2024/3080 a Comisiei din 4 decembrie 2024 de stabilire a regulamentului de procedură al Comisiei și de modificare a Deciziei C(2000) 3614[4],

– având în vedere rezoluția sa din 14 septembrie 2017 referitoare la transparența, responsabilitatea și integritatea în instituțiile UE[5],

– având în vedere Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii[6],

– având în vedere rezoluția sa din 10 februarie 2021 referitoare la accesul public la documente[7],

– având în vedere rezoluția sa din 13 iulie 2023 referitoare la accesul public la documente – raportul anual pentru anii 2019-2021[8],

– având în vedere rezoluția sa din 14 martie 2024 referitoare la intervalele în care Comisia Europeană dă curs cererilor de acces public la documente[9],

– având în vedere jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) și a Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO),

---

3 JO C 168 E, 14.6.2013, p. 159.
4 JO L, 2024/3080, 5.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3080/oj.
5 JO C 337, 20.9.2018, p. 120.
6 JO L 305, 26.11.2019, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj.
7 JO C 465, 17.11.2021, p. 54.
8 JO C, C/2024/4014, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4014/oj.
9 JO C, C/2024/6560, 12.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6560/oj.

– având în vedere hotărârile Tribunalului din 17 iulie 2024 în cauzele T-689/21, Auken și alții/Comisia, și T-761/21, Courtois și alții/Comisia[10],

– având în vedere hotărârea Tribunalului din 14 mai 2025 în cauza T-36/23, Stevi și The New York Times/Comisia[11],

– având în vedere rapoartele și deciziile Ombudsmanului European, îndeosebi Raportul special nr. OI/2/2022/OAM[12] și deciziile în cazurile 1316/2021/MIG[13] și 1499/2021/SF[14],

– având în vedere articolul 122 alineatul (7) și articolul 149 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A10-0011/2026),

A. întrucât tratatele UE garantează fiecărui cetățean dreptul la participare democratică și la un proces decizional transparent, impunând instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor UE să acorde acces public la documente; întrucât acest drept fundamental de a avea acces la documente, protejat de tratate și de Cartă, face posibil un control efectiv din partea cetățenilor[15] și, prin urmare, ar trebui exercitat în mod proactiv;

B. întrucât CJUE a afirmat că accesul public la documente este o parte esențială a democrației participative; întrucât CJUE a hotărât că controlul public asupra informațiilor folosite în lucrările legislative

---

10 Hotărârile Tribunalului din 17 iulie 2024, Auken și alții/Comisia, T-689/21, ECLI:EU:T:2024:476, și Courtois și alții/Comisia, T-761/21, ECLI:EU:T:2024:477.

11 Hotărârea Tribunalului din 14 mai 2025, Stevi și The New York Times/Comisia, T-36/23, ECLI:EU:T:2025:483.

12 Ombudsmanul European, „Raport special al Ombudsmanului European în ancheta sa strategică privind timpul de care Comisia Europeană are nevoie pentru a trata cererile de acces public la documente (OI/2/2022/OAM)”, 21 septembrie 2023.

13 Decizia Ombudsmanului European din 12 iulie 2022 privind refuzul Comisiei Europene de a acorda acces public la mesajele text schimbate între președinta Comisiei și directorul general al unei companii farmaceutice cu privire la achiziționarea unui vaccin împotriva COVID-19 (cazul 1316/2021/MIG).

14 Decizia Ombudsmanului European din 27 iunie 2022 privind refuzul Consiliului Uniunii Europene de a acorda acces public deplin la documentele legate de negocierile referitoare la proiectul de act legislativ privind piețele digitale (1499/2021/SF).

15 Articolul 10 alineatul (3) din TUE, interpretat în contextul considerentului 13 din preambul, al articolului 1 alineatul (2) și al articolului 9 din TUE și al articolului 15 din TFUE.

este o condiție prealabilă pentru funcționarea corectă a competențelor democratice și exercitarea drepturilor democratice; întrucât CJUE a subliniat, de asemenea, că transparența este inerentă procedurii legislative și că deciziile trebuie luate într-un mod cât mai deschis și mai apropiat posibil față de cetățeni;

C. întrucât Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 recunoaște că este deosebit de important să se acorde acces mai larg la documente atunci când instituțiile UE își îndeplinesc rolul de legiuitori și subliniază în special nevoia de acces direct la documente legislative;

D. întrucât cetățenii se așteaptă în mod legitim la transparență, eficiență și responsabilitate din partea autorităților publice, iar instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE ar trebui să răspundă acestor așteptări într-un mod clar și ușor de înțeles; întrucât deschiderea și buna guvernanță în funcționarea UE și în procesul său decizional sunt esențiale pentru a consolida încrederea în UE și a asigura o mai mare legitimitate, eficiență și responsabilitate a administrației; întrucât principiile deschiderii și transparenței nu ar trebui să ghideze doar procesul decizional, ci și modul în care sunt elaborate textele;

E. întrucât accesul în timp util la informații de încredere și exacte este esențial pentru a proteja împotriva dezinformării și a combate în mod eficace răspândirea dezinformării; întrucât întârzierile în acordarea accesului la documente subminează acest proces;

F. întrucât UE se întemeiază pe o democrație reprezentativă, iar instituțiile, organele, oficiile și agențiile sale trebuie să respecte cele mai înalte standarde de transparență și integritate pentru a permite un control public riguros și participarea semnificativă a cetățenilor la buna guvernare;

G. întrucât rolul Ombudsmanului European a fost esențial în garantarea accesului public la documente, inclusiv prin recomandările formulate în Raportul special nr. OI/2/2022/OAM; întrucât instituțiile UE trebuie să se asigure că Ombudsmanul European poate continua să își exercite în mod eficace acest rol;

H. întrucât ancheta strategică a Ombudsmanului European prezentată în respectivul raportul special a evidențiat întârzieri sistemice și semnificative din partea Comisiei, în special în ceea ce privește tratarea cererilor de confirmare (cereri prin care solicitanții cer revizuirea răspunsului inițial) ca urmare a refuzurilor inițiale de a acorda cetățenilor acces la documente;

I. întrucât, în cazul 1499/2021/SF, Ombudsmanul a constatat fără echivoc că refuzul Consiliului de a acorda acces public integral la documentele legate de negocierile legislative constituie un caz de administrare defectuoasă;

J. întrucât nu sunt prevăzute sancțiuni în cazul nerespectării termenului de 15 zile prevăzut la articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 pentru acordarea sau refuzarea accesului la documente;

K. întrucât Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 recunoaște că este important să se acorde un acces larg la documente atunci când instituțiile UE își îndeplinesc rolul de legiuitori și subliniază nevoia de a se asigura un acces direct la documente legislative;

L. întrucât, în mai 2021, un jurnalist a solicitat acces la documente, inclusiv la mesajele text între președinta Comisiei și Pfizer, dar Comisia a declarat că nu deține astfel de documente pe baza normelor interne de înregistrare; întrucât modul în care Comisia a tratat acest caz reprezintă un motiv de îngrijorare; întrucât Ombudsmanul European a concluzionat că acest răspuns din partea Comisiei constituie administrare defectuoasă și a prezentat mai multe recomandări subsecvente, inclusiv cu privire la modul de înregistrare a mesajelor text și a recomandat o nouă căutare, în conformitate cu obligațiile de acces public în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1049/2001; întrucât, la 14 mai 2025, Tribunalul a anulat decizia Comisiei de nu a face cunoscute mesajele text; întrucât, potrivit Curții, Comisia nu a furnizat o explicație plauzibilă pentru a justifica nedeținerea mesajelor[16];

M. întrucât, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1049/2001, mesajele text sunt considerate „documente” atunci când se referă la chestiuni legate de politicile, activitățile sau deciziile care intră în sfera de responsabilitate a unei instituții, deoarece un „document” este definit ca orice conținut, indiferent de suport (pe hârtie, în format electronic sau sub formă de înregistrare sonoră, vizuală sau audiovizuală); întrucât acest lucru nu înseamnă că toate mesajele text schimbate trebuie să fie înregistrate și accesibile, ci numai cele care privesc politicile, activitățile sau deciziile UE; întrucât Comisia ar putea refuza în continuare accesul public integral la aceste mesaje dacă se aplică excepțiile prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1049/2001, cum ar fi protecția intereselor comerciale;

N. întrucât, la 6 octombrie 2025, Comisia a publicat în Jurnalul Oficial (C/2025/5423) retragerea oficială a unor propuneri legislative, în special COM(2011)0137 și COM(2008)0229, ambele vizând modificarea Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 privind accesul public la documente, având în vedere intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona și a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, invocând absența unui acord previzibil, după ani de blocaj legislativ începând din 2011; întrucât acest impas continuu ridică

---

16 Cauzele T-36/23, Stevi și The New York Times/Comisia, comunicat de presă: https://curia.europa.eu/site/upload/docs/application/pdf/2025-05/cp250060ro.pdf.

semne de întrebare legate de măsura în care recurgerea doar la cadrul din 2001 este sau nu suficientă pentru a consolida în mod eficace dreptul de acces public la documentele UE într-un context instituțional și tehnologic modern;

O. întrucât progresul rapid al tehnologiilor de inteligență artificială (IA) prezintă atât oportunități, cât și provocări pentru a asigura informații exacte și transparente în cadrul Uniunii și al instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor sale, în timp ce sistemele de IA concepute și reglementate în mod corespunzător pot contribui la detectarea și limitarea informării greșite și a dezinformării și pot sprijini astfel un discurs public informat, cu condiția ca implementarea acestor sisteme să respecte pe deplin drepturile fundamentale, să promoveze responsabilitatea și să respecte standarde ridicate de transparență pentru a menține încrederea publicului și a consolida guvernanța democratică;

P. întrucât, în cauza C-588/21 P[17], referitoare la o cerere a unor organizații non-profit de a avea acces la standardele tehnice privind siguranța jucăriilor, Curtea de Justiție a statuat că Comisia ar fi trebuit să recunoască un interes public superior în temeiul articolului 4 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1049/2001, justificând divulgarea unor astfel de standarde armonizate,

1. reliefează în mod special că transparența și accesul la documente este un drept fundamental în temeiul legislației UE, esențial pentru asigurarea participării transparente, democratice, responsabile și semnificative a cetățenilor;

Rapoartele anuale referitoare la accesul public la documente

2. ia act de faptul că, în 2024, Comisia și-a modificat cadrul de transparență prin adoptarea Regulamentului de procedură revizuit, într-o încercare de a clarifica normele privind accesul public la documente în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1049/2001; subliniază că unele părți interesate au exprimat preocupări despre normele revizuite, în special despre definiția termenului „document”, excepțiile suplimentare de la obligația de înregistrare a documentelor sau prezumțiile de nedivulgare, conformitatea definiției respective și a acestor excepții și prezumții cu jurisprudența consacrată a CJUE, precum și faptul că acestea ar submina transparența, ceea ce ar reprezenta un pas înapoi și, de asemenea, ar submina aplicarea uniformă a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001;

3. observă că, în 2024, Comisia a primit 6 938 de cereri inițiale de acces la documente și 641 de cereri de confirmare, ceea ce

---

17 Hotărârea Curții de Justiție din 5 martie 2024, Public.Resource.Org Inc., Right to Know CLG/Comisia și alții, C-588/21 P, ECLI:EU:C:2024:201.

reprezintă o creștere de 7 % a cererilor de confirmare față de 2023[18]; observă că, în 2023, Comisia a primit 7 274 de cereri inițiale de acces la documente și 599 de cereri de confirmare, ceea ce reprezintă o creștere de 43 % a cererilor de confirmare față de 2022[19]; observă că, în 2022, Comisia a primit 7 410 cereri inițiale de acces la documente și 418 cereri de confirmare, ceea ce reprezintă o creștere de 17,8 % a cererilor de confirmare față de 2021[20];

4. evidențiază că, în ceea ce privește cererile de confirmare, Comisia a decis să acorde acces parțial sau integral la documente în 51 % din cazuri în 2022, în 85 % din cazuri în 2023 și în 60 % din cazuri în 2024; constată că numărul cererilor de confirmare a crescut, în timp ce cel al cererilor inițiale a scăzut, iar proporția deciziilor anulate în etapa cererii de confirmare este superioară; relevă că această situație ilustrează faptul că cererile inițiale nu au fost evaluate în detaliu;

5. evidențiază că, până la 31 decembrie 2024, Registrul public al documentelor Parlamentului conținea 918 803 referințe (față de 898 267 la sfârșitul anului 2023); constată că rata generală de răspuns pozitiv a rămas ridicată, situându-se la 91 %, cererile fiind tratate în medie în termen de aproximativ nouă zile lucrătoare[21];

6. recunoaște că, dintre toate instituțiile UE, Comisia a primit cele mai multe cereri de acces la documente, Secretariatul său General și Direcția sa Generală Sănătate și Siguranță Alimentară primind cele mai multe cereri;

7. observă că, în 2024, Comisia a dat 5 542 de răspunsuri inițiale și 305 răspunsuri de confirmare, în timp ce și celelalte instituții ale UE au înregistrat progrese în ameliorarea transparenței: registrul Consiliului conținea peste 527 000 de documente la sfârșitul anului 2024, peste 72 % dintre acestea fiind puse la dispoziția publicului, și a prelucrat peste 2 800 de cereri de acces, în principal din partea

---

18 Raport al Comisiei din 19 mai 2025 privind aplicarea în anul 2024 a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (COM(2025)0239).

19 Raport al Comisiei din 3 iulie 2024 privind aplicarea în anul 2023 a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (COM(2024)0266).

20 Raport al Comisiei din 13 septembrie 2023 privind aplicarea în anul 2022 a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (COM(2023)0523).

21 Parlamentul European, „Accesul public la documente 2024 – Raportul anual al Parlamentului European”, Direcția Generală Președinție, Unitatea pentru transparență, mai 2025.

societății civile și a mediului academic, acordând acces integral sau parțial în 85 % dintre cazuri[22];

8. salută aceste tendințe, deoarece evidențiază angajamentul continuu al UE față de transparență în contextul unor provocări juridice și politice complexe; constată, cu toate acestea, că, în 85 % dintre cazurile examinate, Comisia nu a luat o decizie în termenele legale și că, în 60 % dintre cazuri, întârzierea a depășit 60 de zile lucrătoare;

Evoluții recente

9. accentuează că, în conformitate cu articolul 4 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1049/2001, chiar dacă anumite informații nu trebuie divulgate din motive justificate, ar trebui luată în considerare divulgarea parțială, iar celelalte părți ale documentului solicitat trebuie divulgate, ținând seama de interesul public superior de transparență care justifică divulgarea documentelor și include principiile bunei guvernanțe, eficienței instituționale, responsabilității democratice și implicării civice sporite în procesul decizional;

10. este ferm convins că un angajament ferm și consecvent în favoarea accesului public la documente și a transparenței constituie un pilon fundamental al sistemului democratic al Uniunii, sporind implicarea și participarea cetățenilor și contribuind la buna guvernanță și la buna gestiune financiară; ținând cont de contextul actual al amenințărilor hibride și al războiului hibrid, consideră că este important să fie combătute discursurile conspiraționiste și dezinformarea, iar angajamentul în acest sens va contribui la consolidarea rezilienței UE împotriva ingerințelor străine și a încercărilor de a-i submina integritatea;

11. consideră că aplicarea unei abordări proactive și adoptarea unor proceduri mai rapide, mai puțin greoaie și mai accesibile pentru tratarea plângerilor împotriva refuzurilor de acordare a accesului la documente ar contribui la asigurarea unei transparențe efective, la prevenirea litigiilor juridice și la evitarea unor costuri și sarcini inutile;

12. își exprimă îngrijorarea în legătură cu clasificarea excesivă persistentă a documentelor oficiale de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE, care reprezintă o încălcare a principiului deschiderii; își reiterează apelul de lungă durată, așa cum a fost transmis în rezoluțiile sale anterioare referitoare la accesul public la documente, privind stabilirea unor norme clare, consecvente și obligatorii din punct de vedere juridic care să reglementeze

---

22 Raportul Comisiei din 3 iulie 2024 privind aplicarea în anul 2023 a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (COM(2024)0266).

clasificarea și declasificarea documentelor pentru a proteja principiul responsabilității democratice;

13. constată cu îngrijorare că problemele frecvente cu care se confruntă oamenii atunci când solicită accesul la documente sunt refuzul accesului de către instituții, organe sau agenții pe baza unor argumente lipsite de substanță și inconsecvența în tratarea de către instituții a unor cereri similare de acces la documente;

14. își exprimă îngrijorarea cu privire la utilizarea frecventă a excepțiilor prevăzute la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 pentru a refuza acordarea accesului integral la documente; subliniază că transparența și accesul la documente trebuie să rămână regula generală, în timp ce un număr limitat de excepții legitime, așa cum sunt definite în legislația relevantă, de exemplu din motive de securitate, pot fi invocate și trebuie interpretate în mod strict; reamintește că, potrivit Ombudsmanului UE, excepțiile și restricțiile privind accesul public la documente sau informații, inclusiv la documentele legislative, ar trebui să fie excepționale și să se limiteze la ceea ce este absolut necesar; reiterează faptul că o instituție, un organ, un oficiu sau o agenție care invocă una dintre excepțiile privind accesul la documente în temeiul acestui articol trebuie să efectueze o evaluare obiectivă de la caz la caz; solicită instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor UE să integreze aceste evaluări în practicile lor de acordare a accesului la documente;

15. invită Comisia să asigure transparența deciziilor luate prin procedura comitetului; reamintește că CJUE a considerat că, în cadrul procedurii comitetului, dezvăluirea poziției statelor membre nu subminează, în sine, procesul decizional[23];

16. își exprimă îngrijorarea legată de dificultățile de acces la documentele unor agenții ale UE și de împiedicarea de către aceste agenții a accesului public la documente și a controlului adecvat; remarcă necesitatea unei mai mari transparențe și că agențiile UE trebuie să acorde din proprie inițiativă acces la documentele; solicită, de asemenea, agențiilor UE să pună în aplicare Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 în politicile lor privind accesul la documente; invită, mai ales, Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) să acorde Parlamentului European acces în timp util la documentele sale, în special la informațiile și analizele sale privind țările de origine sigure și țările terțe sigure, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/2303 privind Agenția Uniunii Europene

---

[23] A se vedea Hotărârea Tribunalului din 14 iunie 2023, Covington & Burling și Bart Van Vooren/Comisia, T-201/21, ECLI:EU:T:2023:333.

pentru Azil[24], pentru a consolida controlul democratic; solicită ca obligația impusă prin articolul 17 din Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 de a raporta anual despre punerea în aplicare a regulamentului să fie extinsă la toate celelalte instituții, organe, oficii și agenții ale UE care intră sub incidența articolului 15 din TFUE;

17. regretă că nu au existat acțiuni ulterioare semnificative ale Comisiei și Consiliului ca răspuns la recomandările adresate în rapoartele anterioare ale Parlamentului referitoare la accesul la documente; regretă profund și faptul că instituțiile UE nu publică din proprie inițiativă multe documentele referitoare la dosarele legislative, motiv pentru care cetățenii nu știu ce documente există efectiv și sunt împiedicați să își exercite dreptul de a solicita acces la documente;

18. regretă că în prezent este dificil să se obțină acces la informații detaliate din partea Comisiei despre punerea în aplicare și asigurarea respectării dreptului UE; invită, prin urmare, Comisia să asigure transparența deciziilor luate în procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor;

19. invită Comisia să asigure transparența deciziilor privind bugetul UE, în special cele referitoare la finanțarea UE acordată țărilor terțe și în domeniul migrației și securității, inclusiv informații privind cuantumul, scopul și sursa finanțării, pentru a se asigura că Parlamentul și publicul pot exercita controlul asupra execuției bugetului UE;

20. își reafirmă îngrijorarea cu privire la tiparul întârzierilor sistemice ale Comisiei în cazul răspunsurilor la cererile de confirmare, evidențiat în ancheta Ombudsmanului European prezentată în Raportul special nr. OI/2/2022/OAM, constatând că deficiențele structurale, resursele insuficiente și comunicarea ineficientă i-au descurajat, în cele din urmă, pe cetățeni să-și exercite dreptul de acces; regretă că Comisia nu a pus încă în aplicare pe deplin unele recomandări-cheie ale Ombudsmanului, în special cele referitoare la respectarea termenelor, și nici nu a demonstrat un angajament concret de a le pune în aplicare; invită Comisia și Consiliul să adopte măsurile necesare pentru a asigura respectarea recomandărilor Ombudsmanului și să soluționeze neajunsuri elementare, cum ar fi întârzierile persistente, lipsa dialogului cu solicitanții și transparența inadecvată în cazurile foarte mediatizate; îndeamnă Comisia să își corecteze întârzierile sistematice în prelucrarea cererilor de acces public la documente; consideră că ar trebui prevăzute posibile

---

[24] Regulamentul (UE) 2021/2303 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 decembrie 2021 privind Agenția Uniunii Europene pentru Azil și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 439/2010, JO L 468, 30.12.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj.

sancțiuni sau consecințe dacă instituțiile nu răspund cererilor de acces la documente;

21. regretă că mai multe propuneri legislative ale Comisiei au fost prezentate fără a fi însoțite de o evaluare a impactului sau fără o derogare justificată în mod corespunzător de la obligația de a furniza o astfel de evaluare; subliniază că colegiuitorii trebuie să fie pe deplin informați despre dovezile care stau la baza inițiativelor legislative pentru a respecta transparența procedurilor legislative; invită Comisia să se asigure că toate propunerile legislative viitoare respectă drepturile fundamentale, se bazează pe date solide și verificabile, care demonstrează în mod clar necesitatea, proporționalitatea, eficacitatea și rentabilitatea preconizate ale acestora, și sunt însoțite de o evaluare cuprinzătoare a impactului; îndeamnă, de asemenea, Comisia să asigure transparența deplină în selectarea părților interesate consultate în cursul pregătirii propunerilor legislative, precum și timp suficient pentru realizarea unor consultări publice largi;

22. regretă profund lipsa de transparență din cadrul Consiliului, care persistă; regretă profund că analizele recente continuă să evidențieze lipsa unor practici proactive de publicare și înregistrare; reamintește că, în conformitate cu articolul 16 alineatul (8) din TUE, Consiliul trebuie să se întrunească în ședință publică atunci când deliberează și votează cu privire la un proiect de act legislativ; subliniază că încadrarea majorității documentelor pregătitoare din cadrul procedurilor legislative în curs la categoria „LIMITE” reprezintă o restricționare disproporționată a dreptului de acces al cetățenilor la documente legislative; evidențiază că, pentru a le permite cetățenilor să își exercite pe deplin dreptul de acces la documente, toate documentele legislative elaborate și/sau diseminate ar trebui să fie înscrise și într-un registru public ușor de utilizat; îndeamnă Consiliul să își îmbunătățească normele și procedurile privind transparența, inclusiv privind accesibilitatea și clasificarea documentelor legislative; remarcă, în plus, jurisprudența CJUE care recunoaște dreptul publicului de a avea acces la documentele elaborate de grupurile de lucru ale Consiliului în contextul procedurilor legislative; constată, cu toate acestea, că accesul poate fi obținut tot în urma unor solicitări active; ia act cu profundă îngrijorare de constatările privind refuzul Consiliului de a acorda acces la documentele trilogurilor, cum ar fi abordările generale ale Consiliului, documentele pe patru coloane, ordinile de zi, rezumatele rezultatelor și procesele-verbale ale trilogurilor;

23. reiterează că Consiliul trebuie să respecte standarde mai ridicate de transparență; subliniază că încrederea interinstituțională este subminată atunci când o instituție refuză în mod repetat să acorde acces public la documente relevante pentru procesul decizional al UE;

24. evidențiază că acordurile internaționale produc efecte juridice obligatorii și influențează dezvoltarea legislației UE; insistă așadar asupra imperativului de a asigura transparența deplină pe tot parcursul procesului de negociere, acordându-le deputaților în Parlamentul European acces în timp util și nerestricționat la toate documentele relevante; reamintește că, în conformitate cu articolul 218 alineatul (10) din TFUE, Parlamentul European „este informat de îndată și pe deplin pe parcursul tuturor etapelor procedurii”;

25. salută hotărârea CJUE în cauza Stevi și The New York Times/Comisia ca o contribuție importantă la linia jurisprudențială care a promovat practici transparente în instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE; observă că decizia CJUE permite o interpretare modernizată a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001, având în vedere practicile de comunicare contemporane și evoluția așteptărilor în materie de transparență; reamintește că CJUE a clarificat că dreptul de acces la documente acoperă toate formatele relevante și nu poate fi eludat prin norme interne de înregistrare sau prin practici selective de gestionare a evidențelor; invită, prin urmare, toate instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE să păstreze, să înregistreze și să pună la dispoziție în mod proactiv toate documentele oficiale, în toate formatele relevante, care ar putea include, de exemplu, comunicarea digitală și mesajele text dacă acestea se referă la afacerile publice;

26. consideră că modul în care președinta Comisiei a tratat cererea de acces la documente în acest caz a scăzut încrederea în Comisie; regretă refuzul persistent al Comisiei de a explica de ce nu s-a putut acorda acces la documentele solicitate; constată că hotărârea remarcă obligația de a păstra în mod proactiv documentația pentru a asigura exercitarea efectivă a dreptului de acces;

27. constată, în acest sens, că înregistrarea unui document este o consecință a existenței unui document și nu o condiție prealabilă pentru existența acestuia și că Comisia nu se poate baza doar pe absența înregistrării în sistemul său pentru a stabili că nu deține documentele solicitate; este ferm convins că pierderea sau ștergerea unui document doar pentru că a fost declarat „de scurtă durată” subminează în mod fundamental principiul transparenței și al bunei guvernanțe, ceea ce reprezintă un precedent periculos pentru tratarea viitoare a cererilor de acces la documente;

28. este preocupat de lipsa de transparență pe care Comisia a demonstrat-o în ceea ce privește publicarea contractelor de achiziții legate de COVID-19; subliniază că CJUE a considerat că Comisia nu a

acordat publicului un acces suficient de larg la contractele de achiziție a vaccinurilor împotriva COVID-19[25];

29. îndeamnă instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE să pună în aplicare o politică de transparență implicită și să publice documentele din proprie inițiativă, cu scopul final de a se asigura că cetățenii își pot exercita pe deplin dreptul de acces la documente și își pot îndeplini rolul de control;

30. îndeamnă Comisia să recunoască faptul că exercitarea de către cetățeni a dreptului la transparență și acces la documente nu este un semn de neîncredere care, prin urmare, ar trebui limitat sau combătut, ci reprezintă, mai degrabă, o oportunitate pentru instituțiile UE de a arăta cum sunt luate deciziile și de a spori încrederea societății în UE;

31. constată cu îngrijorare că, în prezent, cetățenii pot contesta refuzul unei cereri de acces la documente sau lipsa unui răspuns în timp util, atunci când termenele nu sunt respectate, doar prin depunerea unei plângeri la Ombudsman, ale cărui recomandări nu sunt, din păcate, obligatorii din punct de vedere juridic, sau prin introducerea unei acțiuni în instanță împotriva unei instituții la CJUE, ceea ce presupune un proces extrem de lung și costisitor, cu rezultate incerte, creând o povară nerezonabilă care descurajează cetățenii ce doresc să atace o decizie de a refuza accesul la documente; relevă că costurile judiciare foarte mari au un efect disuasiv asupra cetățenilor și a societății civile în ceea ce privește dreptul lor de acces la justiție și la o cale de atac eficientă, protejate în temeiul Cartei;

Recomandări

32. observă că Comisia a adoptat normele interne revizuite privind accesul la documente, că au existat discuții despre compatibilitatea acestora cu Carta, TUE, TFUE și Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 și constată că au fost introduse acțiuni la Tribunalul Uniunii Europene; îndeamnă Comisia să își revizuiască normele privind gestionarea evidențelor și arhivele în lumina jurisprudenței relevante și să le clarifice sau să le adapteze pentru a atinge cel mai înalt nivel de transparență în conformitate cu cerințele și spiritul articolului 15 din TFUE și cu Regulamentul (CE) nr. 1049/2001; consideră că acest lucru va contribui la credibilitatea democratică a UE;

33. solicită instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor UE să adopte proceduri accesibile pentru tratarea plângerilor privind refuzurile de acordare a accesului și măsuri pentru a garanta că cetățenii pot contesta deciziile, atunci când este necesar; reamintește că

---

25 Cauzele T-689/21, Auken și alții/Comisia și T-761/21, Courtois și alții/Comisia.

instituțiile UE au obligația să ofere răspunsuri individualizate și să nu se bazeze exclusiv pe prezumțiile generale de nedivulgare;

34. constată că Comisia și-a retras propunerile din 2008 și 2011 de revizuire a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001; regretă această decizie de a le retrage după ani de impas fără o foaie de parcurs clară, un calendar sau o consultare semnificativă, pierzându-se astfel o șansă mare de a moderniza cadrul existent, care este depășit; recomandă insistent Comisiei să studieze diferitele legislații și practici naționale privind accesul la documente, inclusiv în statele membre în care există standarde mai ridicate în materie de transparență decât la nivelul UE;

35. invită Comisia să prezinte o propunere actualizată și mai ambițioasă, care să includă jurisprudența CJUE și a CEDO, să țină seama de recomandările Parlamentului, inclusiv de poziția sa din 2011 referitoare la propunerea de revizuire a Regulamentului (CE) nr. 1049/2001, și să includă sancțiuni pentru nerespectarea normelor de transparență; invită, de asemenea, Comisia să limiteze excepțiile la cazurile strict necesare și să stabilească un nou standard ambițios al UE pentru deschidere și accesul public la documente; solicită, în așteptarea unei propuneri actualizate, ca Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 să fie interpretat în mod strict și aplicat în mod consecvent, în conformitate cu jurisprudența relevantă și cu principiul potrivit căruia ar trebui asigurat un acces cât mai larg posibil;

36. reliefează că Parlamentul European ar trebui să dea un bun exemplu divulgând din proprie inițiativă documentele în conformitate cu practica sa consacrată privind transparența legislativă și extinzând această abordare la documentele legate de dosarele și lucrările legislative, de exemplu la ordinile de zi și procesele-verbale ale reuniunilor coordonatorilor și la ordinile de zi ale Conferinței președinților;

37. solicită din nou Comisiei să abordeze imediat întârzierile sistemice în tratarea cererilor de confirmare prin adoptarea unei abordări proactive, îmbunătățirea procedurilor interne, alocarea de resurse umane și financiare suficiente pe baza unei evaluări detaliate a necesităților și asigurarea unei comunicări transparente și la timp cu solicitanții pentru a respecta obligațiile legale și a întări încrederea și participarea publicului;

38. recomandă ca instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE să publice pe site-urile lor sfaturi despre informațiile care ar trebui incluse într-o cerere de acces la documente în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 pentru a facilita prelucrarea unor astfel de cereri;

39. subliniază că informațiile despre mediu deținute de autoritățile publice sunt de interes public și că, în conformitate cu Convenția de

la Aarhus, publicul ar trebui să beneficieze de un acces larg la aceste informații; deplânge faptul că refuzul de a acorda acces la informații despre efectele emisiilor asupra mediului, de exemplu în domeniul poluării chimice, poate avea un impact negativ asupra sănătății publice și asupra protecției cetățenilor împotriva substanțelor periculoase;

40. salută introducerea unei proceduri de revizuire rapidă de către Ombudsmanul European în cazurile de refuz al cererilor de acces la documente;

41. invită instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE să dezvolte și să ofere programe de formare pentru personalul pertinent, în special personalul care gestionează documentele și procesele decizionale, pentru a promova o cultură internă a transparenței, a responsabilității și a bunei guvernanțe;

42. solicită ca deciziile de refuzare a cererilor de acces la documente să fie luate după o evaluare obiectivă și de la caz la caz, să fie comunicate fără întârzieri nejustificate și să fie însoțite de o justificare motivată și specifică, în conformitate cu jurisprudența relevantă; reamintește tuturor instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor UE că orice decizie de refuzare a accesului public la documente trebuie să se limiteze la ceea ce este absolut necesar și să fie interpretată în mod strict, pentru a permite controlul public și credibilitatea democratică, asigurându-se că cetățenii înțeleg de ce a fost refuzat accesul și pot utiliza căile de atac disponibile atunci când este necesar;

43. solicită instituirea unui mecanism independent de supraveghere care să revizuiască periodic practicile de clasificare și declasificare;

44. invită Comisia să dea dovadă de mai multă transparență în ceea ce privește contractele cu părți terțe; invită Comisia să publice mai des din proprie inițiativă un număr cât mai mare de informații despre procedurile de licitație, așa cum a cerut Parlamentul în trecut[26];

45. solicită instituțiilor UE să dea curs pe deplin și rapid deciziilor și recomandărilor adoptate de Ombudsman în urma plângerilor referitoare la cererile de refuz al accesului la documente; solicită instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor UE să adopte proceduri mai rapide, mai accesibile și mai simple pentru tratarea plângerilor privind refuzurile de acordare a accesului și măsuri pentru a garanta că cetățenii pot contesta deciziile, atunci când este necesar; recomandă, în acest context, numirea unor înalți funcționari sau a unor experți independenți care să aibă capacitatea de a examina,

---

26 De exemplu, în rezoluția sa din 9 septembrie 2025 referitoare la achizițiile publice, texte adoptate, P10_TA(2025)0174.

fără întârzieri nejustificate, recursurile privind cererile de acces la documente;

46. solicită transparență deplină în ceea ce privește utilizarea sistemelor de inteligență artificială în deciziile și procedurile instituțiilor UE, inclusiv publicarea de informații detaliate privind algoritmii, datele de antrenament și evaluările impactului;

47. accentuează că a nu ști dacă, într-adevăr, documentele există poate împiedica cetățenii să își exercite dreptul de a solicita accesul; evidențiază că a asigura faptul că cetățenii pot înțelege, urmări în detaliu și participa la procesul legislativ constituie o cerință legală în temeiul tratatelor și al Cartei și o exigență de bază pentru controlul democratic și pentru democrație în ansamblu; solicită, prin urmare, desfășurarea unor campanii specifice de sensibilizare și de informare, atât la nivelul UE, cât și la nivel național, pentru a informa cetățenii despre drepturile lor de acces la documente și despre instrumentele și procedurile de care dispun pentru a-și exercita aceste drepturi;

48. subliniază că acordurile internaționale produc efecte juridice obligatorii și influențează dezvoltarea legislației UE; insistă așadar asupra imperativului de a asigura transparența deplină pe tot parcursul procesului de negociere, acordând Parlamentului acces în timp util și nerestricționat la toate documentele relevante; solicită ca Parlamentul să fie informat de îndată și pe deplin pe parcursul tuturor etapelor procedurii, în conformitate cu articolul 218 alineatul (10) din TFUE;

49. îndeamnă Consiliul să își îmbunătățească normele și procedurile privind transparența legislativă; solicită Consiliului să publice din proprie inițiativă și la timp abordările generale și parțiale și toate documentele pregătitoare ale Consiliului privind dosarele legislative, inclusiv pozițiile fiecărui stat membru și procesele-verbale ale reuniunilor grupurilor de lucru, stabilind publicarea acestora ca practică standard în toate etapele procesului decizional, în conformitate cu principiul participării democratice consacrat în tratate și în Cartă;

50. solicită instituțiilor UE să dea curs pe deplin hotărârii Tribunalului în cauza T-540/15[27] privind accesul la documentele pe patru coloane; solicită, de asemenea, instituțiilor UE să publice din proprie inițiativă alte documente ale trilogurilor, cum ar fi ordinile de zi, rezumatele rezultatelor și procesele-verbale ale trilogurilor;

51. subliniază că transparența trebuie să meargă mână în mână cu responsabilitatea; solicită introducerea unor audituri periodice

---

[27] Hotărârea Tribunalului din 22 martie 2018, De Capitani/Parlamentul, T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167.

realizate de Ombudsmanul European cu privire la respectarea la nivel instituțional a obligațiilor de transparență;

52. solicită introducerea unui sistem ușor de utilizat pe site-ul Parlamentului, în care să fie vizibile pentru fiecare vot prin apel nominal, textul votat și rezultatele votului în funcție de grup și de deputatul în Parlamentul European, în conformitate cu solicitarea anterioară a Parlamentului pentru o mai mare transparență și instrumente ușor de utilizat astfel încât procedurile din Parlament să fie mai accesibile pentru cetățeni;

53. îndeamnă insistent UE și statele membre să aplice constatările și recomandările Comitetului pentru examinarea respectării dispozițiilor Convenției de la Aarhus și cele ale Ombudsmanului, respectându-și totodată angajamentele internaționale în conformitate cu Convenția de la Aarhus și cu principiile statului de drept;

°

° °

54. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.